

Najvyšší súd v trestnej veci proti P. M., obžalovanému z pokusu zúmyselného zabitia podľa § 279 tr. z. a i., zmätočnú sťažnosť obžalovaného a jemu ustanoveného obhájcu čiastočne zamietol a čiastočne odmietol.

Z d ô v o d o v:

Obžalovaný a jemu ustanovený obhájca ohlásili proti rozsudku porotného súdu zmätočnú sťažnosť čo do výšky trestu. Zároveň prehlásil obžalovaný, že trest ihneď nastúpi.

V písomnom odôvodnení tejto zmätočnej sťažnosti vytykajú sťažovatelia, že porotný súd vymeral obžalovanému pre pokus zločinu úmyselného zabitia človeka proti ustanoveniu trestného zákona trest 12 ročnej káznice, nakoľko v smysle § 66 tr. z. mal mu byť trest vymeraný nižšie trestnej sadzby, stanovenej na dokonaný čin, a to následkom poľahčujúcich okolností, na ktoré zmätočná sťažnosť poukazuje, v miere sníženej, s upotrebením zmierňovacieho ustanovenia trestného zákona.

Ponevác sťažovatelia nenamietajú v zmätočnej sťažnosti, že by bol porotný súd aj v tom porušil zákon, že nevymeral obžalovanému trest za použitia § 92 tr. z., a ponevác obžalovaný po ohlásení zmätočnej sťažnosti prehlásil, že chce trest ihneď nastúpiť, a tým prejavil, že sa spokojuje s druhom uloženého trestu, neľze hľadiac na obsah odôvodnenia zmätočnej sťažnosti vykladať ju inakšie, než že sťažovatelia hore uvedenou výtkou chcú uplatňovať vecný dôvod zmätočnosti podľa 2. bodu § 385 tr. p. Zmätočná sťažnosť v tomto smere je bezpodstatná.

Zločin úmyselného zabitia človeka sa trestá, je-li dokonaný, podľa § 279 tr. z. trestom káznice od 10—15 rokov. Predpisom 1. odst. § 66 tr. z. je len vo všeobecnosti ustanovené, že pokus zločinu alebo prečinu má byť trestaný miernejšie než dokonaný čin. Ale tým nie je stanovená žiadna zvláštna nižšia sadzba na pokus zločinu alebo prečinu a menovite nie je vyslovené, že by najvyššia výmera trestu za pokus zločinu alebo prečinu nesmela presahovať spodnú hranicu trestnej sadzby, stanovenej zákonom na dokonaný zločin alebo prečin.

Že opačný náhľad sťažovateľov je omylný, vychádza z ustanovenia 2. odst. § 66 tr. z., ktorý výslovne uvádza, že trest za pokus ľze uložiť i pod najnižšou hranicou trestnej sadzby. Porotný súd preto neprekročil pri výmere trestu obžalovanému medze sadzby stanovenej zákonom a rozsudok tedy netrpí vadou, ktorá by tvorila vytýkaný zmätok.

Čís. 5498.

Ustanovení § 463 tr. zák. se vztahuje i na manžely rozvedené, sejdou-li se znovu po rozvodu a žijí ve společné domácnosti. Skutek je posuzovati podle tohoto ustanovení i tehdy, byla-li věc odňata z úschovy osoby třetí, s pachatelem ve společné domácnosti nežijící.

Žádost za stíhání pro tento přestupek je podati u soudu v preklusivní lhůtě § 530 tr. zák.

(Rozh. ze dne 29. ledna 1936, Zm I 1319/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného B. M. do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 27. září 1935, pokud jím stěžovatelka byla uznána vinnou přestupkem krádeže podle § 460 tr. zák., zrušil rozsudek prvního soudu v napadané odsuzující části jako zmatečný a zprostil obžalovanou podle § 259, č. 2 tr. ř. obžaloby, že v neznámý den v roce 1934 v Liberci odňala pro svůj užitek z držení a bez přivolení A. M. oblek, sportovní boty, 3 košile, 2 punčochy a 10 ponožek, vše v úhrnné ceně asi 1500 Kč, tudíž cizí movité věci v hodnotě nepřevyšující 2000 Kč, čímž prý spáchala přestupek krádeže podle § 460 tr. z.

Důvody:

Proti výroku odsuzujícímu stěžovatelku pro přestupek krádeže podle § 460 tr. z. zmateční stížnost dovolávajíc se číselně důvodu zmatečnosti č. 10 § 281 tr. ř. právem namítá, že nalézací soud po právní stránce pochybil uznáv, že ustanovení § 463 tr. z. o krádežích a zpronevěrách mezi manžely nebo blízkými příbuznými žijícími ve společné domácnosti nemá zde místa, poněvadž v době, kdy obžalovaná odcizila svému manželu věci, o něž jde, bylo manželství již soudně rozvedeno, třebaže se manželé M-ovi po rozvodu zase sešli a bydleli ve společné domácnosti.

Tento názor, jež napadený rozsudek ostatně nijak blíže neodůvodňuje, nemá však opory ani v doslovu § 463 tr. z., jenž mluví o krádežích a zpronevěrách spáchaných mezi manžely, (rodiči nebo mezi sourozenci), dokud žijí ve společné domácnosti, aniž činí výjimku pro případ, že manželství bylo rozvedeno, — ani v duchu a účelu tohoto zvláštního předpisu zákona, uváží-li se zejména, že rozvodem od stolu a lože podle §§ 103 až 109 obč. zák. manželství se nezrušuje, nýbrž (jinak než při rozluce) trvá dále (srovn. plenární rozhodnutí č. 6936 Sb. n. s. civ.) a že účinky rozvodu mohou býti odčiněny již pouhým návratem soudně rozvedených manželů k soužití (§ 110 obč. zák., srovn. plenární usnesení č. 7622 Sb. n. s. civ.). S tohoto hlediska není tudíž překážky, aby čin obžalované nebyl posuzován podle § 463 tr. z. Tomu nevádí ani skutečnost, že odcizené věci nebyly ve společném bytě, nýbrž v uschování jinde, neboť podle § 463 tr. z. rozhoduje jen, zda osoba, již odcizená věc náleží, je manželem nebo blízkým příbuzným pachatelovým a žije s ním ve společné domácnosti. Za těchto předpokladů je skutek posuzovati podle § 463 tr. z. i tehdy, byla-li věc odňata z úschovy osoby třetí, ve společné domácnosti s pachatelem nežijící (srovnej rozh. č. 4195 sb. víd. nejvyššího soudu). Nalézacímu soudu nelze přisvědčiti, ani pokud podotýká, že jde v souzeném případě vlastně o podvod a nikoliv o krádež, protože stěžovatelka předstírala bytné, že ji pro věci posílá muž, neboť tím si stěžovatelka jen zjedнала přístup do cizího bytu, kde pak mužovy věci z jeho kufru o své újmě odňala, tedy nepřiměla bytnou lstivým předstíráním k tomu, aby jí věci vydala.

Nalézací soud je na omylu, i pokud má za to, že ani s hlediska ustanovení § 463 tr. z. nic nebrání odsouzení obžalované pro přestupek podle § 460 tr. z., jímž byla uznána vinnou, poněvadž prý z toho, že se

stěžovatelčin manžel připojil k trestnímu řízení jako soukromý účastník, je vidno, že žádá, aby jeho manželka byla potrestána. Přestupek podle § 463 tr. z. je deliktem soukromožalobním, neboť § 463 tr. z. ustanovuje, že tento přestupek může býti trestán jen, zažádala-li o to hlava rodiny. Podle první věty § 530 tr. z. není v případech, v nichž trestní soud smí přečin nebo přestupek stíhati jen k žádosti zúčastněné osoby (soukromého obžalobce), ten, kdo je po zákonu oprávněn podati tuto žádost, již k tomu oprávněn, nežaloval-li po šest neděl od doby, co o trestném činu nabyl vědomosti. Podle obsahu spisů podal stěžovatelčin manžel A. M. dne 16. června 1934 u státního zastupitelství trestní oznámení na svou manželku mezi jiným též pro skutek, o nějž jde, takže je nepochybné, že tehdy již o něm věděl. Prohlásil-li pak A. M. teprve dne 21. srpna 1934, byv soudem vyslechnut jako svědek, že trvá na trestním oznámení, bere jeho obsah za svou svědeckou výpověď a že se připojuje k trestnímu řízení jako soukromý účastník, je zřejmo, že i kdyby v tom bylo možno spatřovati žádost hlavy rodiny ve smyslu § 463 tr. z., nebylo A. M. u soudu o potrestání stěžovatelky za onu krádež zažádáno v žalobní lhůtě šestinedělní, stanovené první větou § 530 tr. z. (srovn. rozh. č. 4280 Sb. n. s.). Jak zrušovací soud vyslovil a odůvodnil v nálezu uveřejněném pod č. 3046 Sb. n. s., nestačí k zachování práva žalobního podle § 530 tr. z. návrh na stíhání činu (z úřední moci) u státního zastupitelství, nýbrž je třeba (§ 46 tr. ř.), aby byl dotčený projev učiněn přímo u soudu, a to podle § 530 tr. z. ve lhůtě šestinedělní; oním návrhem se neodkládá ani nestaví běh preklusivní šestinedělní lhůty § 530 tr. z.

Podle toho, co uvedeno, nastala v souzeném případě s hlediska § 463 tr. z. prekluse práva žalobního (t. zv. subjektivní promlčení) podle § 530 tr. z. a je tu tedy okolnost, pro kterou skutek již nemůže býti stíhán. Pominuv tuto okolnost, zatížil nalézací soud svůj rozsudek v dotčené části zmatkem podle č. 9 b) § 281 tr. ř.

Čís. 5499.

Bol-li predmetom obžaloby a rozsudkov nižších súdov len jednonásobný prečin ťažkého poškodenia na tele, spáchaný na jednej osobe, nie je druhá osoba »poškodenou« v smysle § 13, odst. 6 tr. p. a nie je oprávnená použiť opravných prostriedkov, aj keď sa rozsudky v dôvodoch pre súvislosť dotýkajú jej poranenia, ktoré utrpela pri tejže príležitosti.

Riadič motorového vozidla nemôže sa k beztrestnosti svojho konania, ktorým ohrozuje bezpečnosť iných, dovolávať toho, že predpokladal alebo mohol predpokladať ich opatrnosť, keď sám zavčas a v dostatočnej miere neučiní, čo bolo s jeho strany k odvráteniu nebezpečenstva potrebné, a spoľahne sa práve len na opatrnosť ohrozených osôb.

Príčinná súvislosť, založená už tým, že riadič nezmiernil včas rýchlosť svojho vozidla, nebola odstránená ani pretrhnutá tým, že ohrozenie osôb, spôsobené už rýchlou jazdou riadičovou, bolo prípadne ešte zvýšené ich ďalším chovaním.

(Rozh. zo dňa 30. januára 1936, Zm III 557/35.)